

Становище

За кандидатурата на д-р гл. асистент Искрен Пламенов Петров,

За конкурса за доцент по 3.3. политически науки (политология – международни политически отношения и управление на конфликти),

обявен от Софийския университет „Св. Кл. Охридски“, обявен в ДВ, бр. 21 от 15.03.2022,

от проф. дин Владимир Стефанов Чуков, преподавател в РУ „Ангел Кънчев“

Въз основа на заповед на ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ и на основание чл. 4 и чл. 25 от ЗРАСРБ, чл. 57 ал. (1) и ал. (2) от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл. 108 ал. (1) и ал. (3) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и решение на Факултетния съвет на Философски факултет, протокол No 12 от 10.05.2022 г. съм определен член на журито на конкурс за доцент по 3.3. политически науки (политология – международни политически отношения и управление на конфликти), обявен от Софийския университет „Св. Кл. Охридски“, обявен в ДВ, бр. 21 от 15.03.2022 с единствен кандидат гл. асистент д-р Искрен Красимиров Петров.

Биографични данни и лични впечатления

Д-р Искрен Петров е роден на 8.11.1984 г. Завършва бакалавър по политология и магистър по европеистика в СУ „Св. Кл. Охридски“. Има впечатляваща научна биография. През 2013 защитава дисертация, а следващата година е избран за главен асистент. Специализира в различни американски и френски университети. Участва активно в различни проекти с международно участие. Високо оценявам неговата гражданска активност като лектор или участник в различни инициативи, свързани с професионалната му дейност. Владее и ползва четири езика /английски, френски, руски и японски/ е чудесна предпоставка за сериозна научна кариера. Личните ми впечатления от моите професионални контакти с него също са отлични. Умее да работи в екип, има организационни способности и е изключително кооперативен. Тези качества са изключително необходими за бъдещата преподавателска работа.

Наукометрични показатели

Хабилитационен труд

Научноизследователското творчество на д-р Иванов е впечатляващо. Във всеки конкурс за доцент водещ аргумент е хабилитационният труд. Депозираният от колегата

изследване е „Православната геополитика на Русия“. Темата е фундаментална и тя заема значително място в разбирането на външнополитическото поведение на Русия. Множество настоящи ходове на Кремъл могат да бъдат разбрани и разтълкувани, вниквайки дълбоко в мисловната парадигма на съвременното руско политическо ръководство. Д-р Иванов насочва своя поглед към евразийството като своеобразен ингредиент на търсената от постсъветската Руска федерация държавническа идеология. Правейки аналогия с наложения през изминалото десетилетия термин за Ердоганова Турция „неосманизъм“, то начина по който колегата представя евразийството е специфичен „неорусизъм“. Всъщност става въпрос за хибрид между хиперболизация на православието /подобно твърдение е вярно след нейното почти 70 годишното отричане или поне маргинализиране, става въпрос за съветската епоха/ и върховенството на руския етнос. Много правилно д-р Иванов търси ключовите послания за тези два компонента, респективно при Лев Гумилев, изследвал детайлно т.нар. евразийски етногенезис и превърнатия едва ли не в медиум в Русия Александър Дугин. Името на последния е свързано с т.нар. неоевразийство, което търси своите корени в религиозната традиция, в най-широкия за руската земя периметър. Става въпрос не само за източното православие, за което Москва претендира да е самостоятелен и конкуриращ на Рим и Константинопол център. Високо ценя и изследванията на „евразийския облак“ с исляма, юдаизма и будизма, по начин по който се възприема от идеолозите на тази доктрина. В параграфа „Неоевразийство – идейни аспекти“ колегата достига до изводи, които се потвърждават от най-новата политическа история на Русия, а именно инвазията над съседна и суверенна Украйна. Множеството са имената, които д-р Иванов разглежда в своя аналитичен евразийски прочит, а именно Данилевски, Леонтиев, Новгородцев, Соловьев, Трубецкой, Сувчински, Савицки, Арапов, Бицили и други.

Неоевразийството се превръща в своеобразен радикален руски национализъм, който запълва идейния вакуум на държавата под управлението на Владимир Путин. Особено показателна беше неговата реч непосредствено преди започването на унищожителната война в Украйна. Тя може да се възприеме като микс от изпепеляващ национализъм, исторически нихилизъм и нетърпим антивестернизъм. Крайните изводи в книгата за откровения антиевропейски характер на евразийството се потвърждават и от публичните встъпления преди агресията в Украйна на най-силния политик на Русия през XXI век – президента Владимир Путин. Така най-актуалните събития, макар и твърде разрушителни се превръщат в категоричен аргумент на правилната посока на разсъжденията на колегата Иванов.

Особено приносен характер има последната глава „Евразийство и православие“. Колегата Иванов използва множественост от методически инструменти в един добре организиран системен подход, а именно текстови, контент-, семантичен, референтен, диахронен анализ, дедукция, индукция и други, за да докаже своята хипотеза. Той доказва несъстоятелността на предложената от евразийците теза за края на /Стария/ Логос, Морето, Европа и Атлантика, всички онези термини, с които се обозначава евроатлантическото пространство и появата на Новия Логос /Евразия/, който вече е

добрият Хаос. Много правилно авторът търси различни източници на евразийската доктрина във вижданията на отделни европейски мислители като Аристотел, Рене Генон, Жил Делиоз, Мартин Хайдегер и други. Вероятно д-р Иванов е трябвало да погледне по-задълбочено фундаменталното изследване на Освалд Шпенглер „Залезът на Запада“. Паралелно с това авторът е било необходимо да направи анализ и на същността, ролята и поведението на Руската православна църква. Всъщност разсъжденията на колежата Иванов предизвикват твърде много размисли и предизвикват спорове, което е най-ценното на подобен тип изследвания. Безспорно авторският анализ на д-р Иванов заслужава висока оценка и открива ясен път и широк хоризонт за следващи научни дирения на бъдещия доцент.

Втората книга, посочена в документите е „САЩ и глобалния тероризъм след 11 септември“. В това изследване, базирано на дисертационния труд авторът показва задълбочени познания по американска външна политика и сигурност. Особено приноси са анализите на американските външнополитически доктрини, глобалния тероризъм като световно предизвикателство и американския отговор. Много интересни са направените теоретични модели, които подсказват емпирична задълбоченост, творческа иновативност и прогностичен инстинкт, характерен и едновременно задължителен за всеки учен в областта на международните отношения и международната сигурност.

Студии, статии

Д-р Иванов много солидно покрива и още един показател на НАЦИД, отнасящ се до публикувани студии, статии в научни реферирани, индексирани и неиндексирани издания. Депозираните материали по този показател са общо петнайсет, в това число и една глава от колективна монография. Всички те показват сериозна теоретична подготовка, емпирична изчерпателност и богата езикова култура. Чрез тях колежата Иванов се превръща в едно от вече познатите и утвърдени имена в българската наука за международни отношения и международна сигурност.

Цитирания

Показателят за цитиранията също е покрит и събира необходимите точки. Съгласно документ, изготвен от НАЦИД колежата Иванов има десет цитирания в български и чуждестранни издания. Прави впечатление, че повечето са на статии в областта на международната сигурност, което загатва каква трябва да бъде бъдещата насока на неговото творческо израстване.

Научни приноси

Д-р Иванов има вече изработена своя диря в българската наука за международни отношения, макар да е млад на възраст колега. Внушителното количество материали го доказват. Считаю, че те той има сериозни приноси в областта на геополитиката. Двете депозирани монографии, първата за православната геополитика на Русия, а втората за политиката на сигурност на САЩ след 11 септември очертават много ясно профилиран принос. Те представляват своеобразно сравнение между доктрините в областта на

външната политика и сигурност на двете най-мощни във военно отношение сили в света.

Критични бележки и препоръки

Въпреки безспорните качества и приноси пред колегата д-р Иванов предстои дълъг творчески път. Сякаш депозираните за този доцентски конкурс документи доказват, че той добре е овладял общия, теоретичен генезис на науката международни отношения. В същото време си личи, че е политолог, което го лишава от някои много важни компоненти на тази наука. Самият научен дял е една методологическа и емпирична множественост. Бих му препоръчал да обръща повече внимание на икономиката, тъй като понятието геоикономика не само се превърна в равностойно на геополитиката, но и нерядко го измества.

По мое лично убеждение в нашата наука младият учен трупа недостигащите му теоретични познания. Той изглежда като универсалист. В България обаче такива учени е /почти/ невъзможно да се родят. За това зрелият учен-международник „специализира“, за да стане по-убедителен и по-полезен както на науката, така и на обществото.

Заклучение

На базата на всичко казано дотук, отчитайки безспорните документално доказани научни достижения, професионална експертиза и езикови познания, бих желал да препоръчам на колегите от научното жури единодушно да подкрепим присъждането на академичното длъжност „доцент“ на гл. асистент д-р Искрен Красимиров Иванов по 3.3. политически науки (политология – международни политически отношения и управление на конфликти) по конкурс, обявен от Софийския университет „Св. Кл. Охридски.

София, 10.06.2022

С уважение:

/проф. дин Влидимир Чуков/